

1. 1998 yılında Orta Amerika ülkelerinden Honduras'ı etkileyen şiddetli kasırga ve yağışların ardından, Devlet Başkanı Carlos Flores "Başımıza gelen en büyük felaket bu. Köprüler, yollar, elektrik hatları, su ve kanalizasyon şebekeleri yıkıldı. Elli yılda yavaş yavaş yapılanları, yetmiş iki saatte yitirdik." demiştir.

Carlos Flores bu sözleriyle kasırganın yol açtığı,

- I. toprak, II. ekonomi,
III. Altyapı, IV. nüfus

kayıplarından hangilerini vurgulamıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

- I. Volkanik patlamalar II. Tsunamiler
III. Aşırı yağışlar IV. Kasırgalar

2. Yukarıda verilen doğa olaylarından hangilerinin yaşanma sıklığı daha yüksektir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

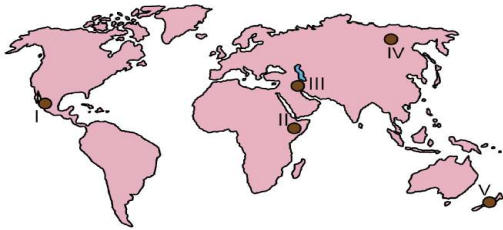

3. Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen yerlerin hangilerinde, önemli can ve mal kayıplarına neden olan doğal afetlerden deprem, volkanizma ve kasırgalar etkili olabilmektedir?

- A) Yalnız I B) I ve IV C) II ve IV D) II ve V E) III ve V

4. Dünyada etkili olan doğal afet türleri arasında; tropikal siklonlar, taşkınlar ve kuraklık önemli yer tutmaktadır. Buna göre, belirtilen doğal afetler göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenemez?

- A) İnsanları sosyal ve psikolojik açıdan etkiledikleri
B) Bir ülke veya bölge sınırları içinde farklı derecede etkili oldukları
C) Tarım ve yerleşim alanlarına zarar verdikleri
D) Aynı alanlarda etkili oldukları
E) Önceden tahmin edilebilen meteorolojik afetlerden oldukları

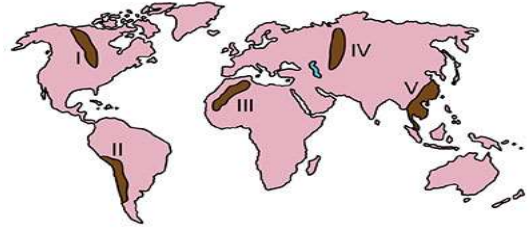

5. Her yıl büyük can ve mal kayıplarına sebep olan deprem ve volkanik patlamalar yeryüzünde geniş alanlarda etkili olmaktadır. Buna göre yukarıdaki haritada gösterilen alanların hangisinde, bu doğal afetlerin etkisi en azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdakilerin hangisinde verilen doğal afetlerle Endonezya'da büyük yıkımlara yol açan tsunami aynı nedene bağlı olarak oluşmaktadır?

- A) İsviçre'de kış aylarında çığ olaylarının görülmesi
B) Amerika Birleşik Devletleri'nin güneydoğu kıyılarının sık sık kasırgalardan etkilenmesi
C) Afganistan'da yaz aylarında şiddetli kuraklıkların yaşanması
D) Hindistan'da sellerin büyük can ve mal kaybına neden olması
E) Japonya'da her yıl çeşitli büyüklükte depremler olması

7. Yukarıdaki işaretli alanların hangilerinde meydana gelecek depremlerin yerleşme yoğunluğuna bağlı olarak daha fazla can ve mal kaybına neden olması beklenir?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III D) II ve V E) IV ve V

- I. Sel ve taşkınlar II. Depremler
III. Çığlar IV. Volkanik patlamalar

8. Yukarıdaki doğal afetlerden hangilerinin meydana gelmesinde, doğrudan veya dolaylı olarak insan etkisinden söz edilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

- I. Şiddetli fırtınalar II. Ay'ın çekim gücü
III. Okyanus tabanı depremleri IV. Deniz altı volkanizması

9. Yukarıdakilerden hangileri tsunamilerin oluşumunda etkilidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

I. Sahra'nın güneyindeki ülkelerde 1984-1985 yıllarında görülen kuraklığa bağlı olarak 1 milyonun üzerinde insanın açlıktan hayatını kaybetmesi

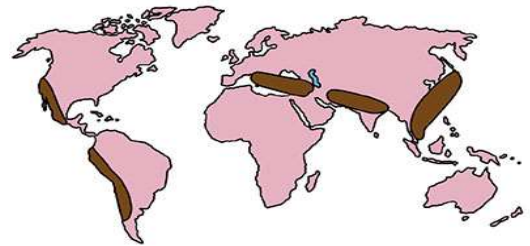
II. 2004 yılında depreme bağlı olarak gelişen ve Hint Okyanusu'nda etkili olan dev tsunaminin kıyı kesiminde 200 binden fazla insanın hayatını kaybetmesine neden olması

III. Muson Asyası'nda 2004 yılının haziran ve temmuz aylarında meydana gelen aşırı yağışlar sonucu 300 kişinin yaşamını yitirmesi ve binlerce kişinin ise çeşitli şekillerde zarar görmesi

IV. Şili'de 2010 yılının şubat ayında meydana gelen 8,8 büyüklüğündeki depremde 524 kişinin hayatını kaybetmesi ve binlerce kişinin evsiz kalması

10. Farklı zamanlarda meydana gelen yukarıdaki doğal afetlerden hangilerinin oluşumunda iklimin etkisi daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

11. Yukarıda bazı alanlar taranarak gösterilmiştir. Bu alanların tamamında görülen doğal afet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Volkanik patlamalar B) Kuraklık
C) Tsunami D) Deprem

E) Kasırga

12. "Şiddetli ve yıkıcı bir atmosfer olayı olan tayfun Türkiye'de görülmez." Diyen bir araştırmacı bu tezini savunmak için Türkiye ile ilgili hangi tezi savunma olarak gösterebilir?

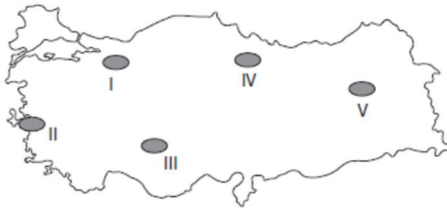
- A) Orta Kuşak'ta bulunmasını ve okyanuslardan uzakta olmasını
B) Kuzey Yarım Küre'de yer almasını
C) Topraklarının büyük kısmının Asya Kitası'nda bulunmasını
D) Yüksek ve engebeli olmasını
E) İç kesimlerde nem oranının düşük olmasını

13. İnsanların etkinliklerinden kaynaklanan ve sera etkisi yapan gazların atmosferdeki oranının artmasıyla ortaya çıkan küresel ısınmanın iklimi etkileyeceği düşünülmektedir. Son yıllarda, kutuplardaki buzullarda gözlenen erimeler, çatlama ve kopmalar küresel ısınmanın birer sonucu olarak görülmektedir. **Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olması beklenmez?**

- A) Kurak bölgelerin genişlemesi
B) Deniz ve okyanuslarda su seviyesinin yükselmesi
C) Yer altı sularının azalması
D) Volkanik etkinliklerin artması
E) Bitki örtüsünün değişmesi

14. Ülkemizdeki heyelan olayları incelendiğinde genelde ilkbaharda yoğunlaştığı gözlenmiştir. Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sebebi olabilir?

- A) Toprağın suyla doymun hale gelmesi
B) Akarsu debilerinin artması
C) Bitkilerin yeşermeye başlaması
D) Yamaçlarda esen rüzgâr hızının artması
E) Yamaçlardaki kaya çatlaklarının artması

15. Haritada taralı alanların hangisi birinci derece deprem kuşağı içinde yer almaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Tabiatı meydana gelen taşkınlar ve sel baskınlarının önemli bir bölümü doğanın tahribatına dayanmaktadır. Buna göre aşağıdaki ülkelerin hangisinde doğal afetlerin daha az yaşandığı söylenebilir?

- A) Hindistan B) Pakistan C) Bangladeş
D) Vietnam E) Norveç

17. Volkanizma, deprem, sel, taşkın, heyelan, çığ gibi doğa olayları insan etkinliklerinden bağımsız olarak gerçekleşir. Doğa olaylarının etkisinin büyük ya da küçük olması, olayın gerçekleşme şiddetine, olduğu çevrenin özelliklerine bağlıdır. Bir doğa olayı, kısa sürede yol açtığı can ve mal kaybı sonucunda afete dönüşür. Buna göre aşağıdakilerden hangisi afet olarak nitelendirilemez?

- A) Türkiye’de meydana gelen şiddetli depremler
B) Bangladeş’te meydana gelen akarsu taşkınları
C) Amerika Birleşik Devletleri’nin güneydoğu kıyılarında etkili olan kasırgalar
D) Güneydoğu Asya ülkelerini etkileyen tsunamiler
E) Antarktika Kıtasında eriyen buzullar

18. Büyük depremlerin her zaman olmasa da başka doğal afetleri tetikleyebildiği bilinmektedir. Aşağıdaki doğal afetlerden hangisinin oluşumunda depremin böyle bir etkisi bulunmaz?

- A) Heyelan B) Tsunami C) Çığ
D) Erozyon E) Kaya düşmesi

I. Sel ve fırtına II. Tsunami III. Orman yangını
IV. Heyelan V. Volkan VI. Erozyon

19. Yukarıdaki doğal afetlerden hangisinin oluşumunda iklim şartları doğrudan veya dolaylı olarak etkili olmaz?

- A) II ve V B) I ve II C) III ve V D) IV ve IV E) I ve III

Jeolojik / jeomorfolojik

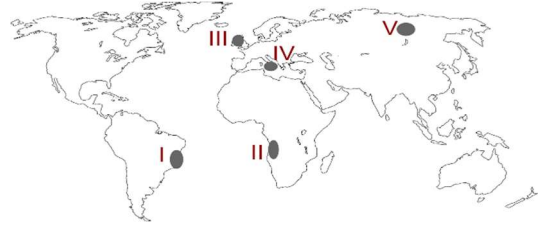
- I. Deprem
II. Tsunami
III. Erozyon
IV. Aktif Volkan
V. Deprem

Atmosfer / Hidrolojik

- Sel taşkın
Kuraklık
Tsunami
Kuraklık
Fırtına

20. Yukarıdaki tabloda bazı doğal afetlerin sınıflandırmaları verilmiştir. Buna göre kaç numaralı sınıflandırma yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

21. Yukarıda bazı alanlar gösterilmiştir. Bu alanların hangisinde afet oluşturabilecek büyüklükte; deprem, volkanik patlamalar ve orman yangınlarının tümünün görülme olasılığı yüksektir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

I. Doğal bitki örtüsünün yok edilmesi

II. Yeni fay hatlarının oluşması

III. Yağışın ani ve kararsız olması

IV. Tarım topraklarında nadas yerine nöbetleşe ekim yapılması

22. Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri ülkemizde erozyonun şiddetli olmasında etkilidir?

- A) Yalnız I B) I ve III C) Yalnız II D) III ve IV E) I ve IV

23. Aşağıdakilerden hangisi bir bölgede heyelan görülme ihtimalini artıran faktörlerden değildir? (2023 MSÜ)

- A) İlkbaharda artan sıcaklığa bağlı oluşan kar erimeleri
B) Tabakaların yamaç eğimine dik uzanması
C) Yamaçlarda çeşitli amaçlar için yapılan kazılar
D) Yamaçlardaki bitki örtüsünün özellikle ağaçların tahrip edilmesi
E) Volkanizma sırasında oluşan yer sarsıntısı

I. Kuraklık

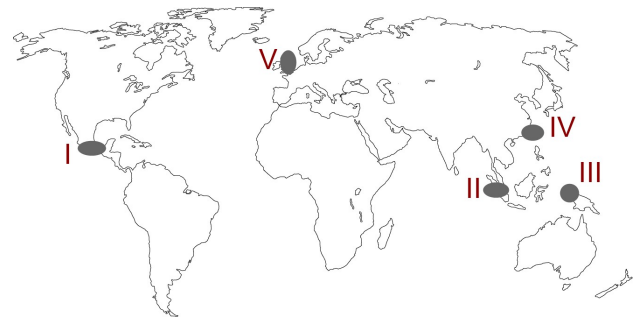
II. Sel

III. Deprem

IV. Heyelan

24. Yukarıdaki afetlerden hangilerinin meydana geleceği zamanın tahmin edilmesi daha zordur?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve III D) II ve IV E) III ve IV

25. Yukarıdaki haritada işaretli yerlerin hangisinde şiddetli fırtına ve kasırgalara rastlanmaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

CEVAPLAR: 1C 2E 3B 4D 5D 6E 7D 8B 9E 10B 11D 12A 13D 14A 15C 16E 17E 18D 19A 20C 21D 22B 23B 24C 25E